

אליאב לובה

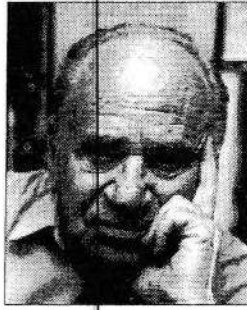
הכינוי: ארטור

נולד ב-1921 במוסקבה, רוסיה

עלה לארץ ב-1925

התגייס לצבא הבריטי ב-1940, גוייס למוסד ב-1945

הצטרף לחבורה ב-1946

ה ע ס נ ה ר י ס ' 0

זכרונות אישיים

גרנו בתל-אביב הקטנה. הייתי חניך ובוגר "גימנסיה הרצל" מאז מאורעות תרצ"ו הייתי חבר "הגנה", בתחילה כקשר ואחר-כך כנוטר במשטרת היישובים העבריים במושב מולדת ליד חולון, בגבעת-ברנר, בבן-שמן ובשפיה. הייתי מפקד מחלקת סטודנטים בירושלים. בשנת 1940 התגייסתי לצבא הבריטי. שרתתי ביחידת תותחנים ואחר-כך ביחידת הנדסה (745 R.E.). השירות היה בארץ-ישראל, במצרים, במדבר המערבי ובאיטליה.

תקופת ההעפלה

עוד בתוך המלחמה עזרו חיילי היחידות העבריות (והיחידה שלי בתוכם) ליהודים בהם נפגשנו: בתחילה יהודי לוב, להם עזרנו להקים מחדש את מוסדות הקהילה בבנגזי ובטריפולי וגם להעלות בני נוער מביניהם לארץ-ישראל. בהגיענו לאיטליה בשנת 1943 הגשנו עזרה רבה לפליטים שמצאנו באיטליה. אנשי היחידות העבריות אירגנו את ניצולי השואה למחנות ויחד עם אנשי תנועות הנוער בין הניצולים פיתחנו פעולות גדולות לעזרה. נשלחתי בשנת 1944 להיות אחראי על כמה מאות עולים שעלו לגלית באניה "סטפן בטורי". אני חזרתי ארצה, אך ב-1945 נקראתי על-ידי שאול אביגור (שהיה מפקד עליון של העפלה) וגוייסתי למטה ההעפלה בתל-אביב. בתחילה עבדתי בפעולות נגד הצבא הבריטי בארץ, הן באיסוף מודיעיני והן בעזרה בפעולות חבלה נגד תחנות משטרה בחופים.

בתחילת 1946 יצאתי עם כמה אנשי פלי"ם וגדעונים לאיטליה בספינה "עדה". במשך כל שנת 1946 הצטרפתי ל"חבורה" שהיתה בפיקודו של יהודה ארוזי. יחד עם אנשי ה"חבורה", שהיו יוצאי הצבא הבריטי, ויחד עם אנשי פלי"ם שהצטרפו אליהם, עבדנו בהכנת ספינות מעפילים, בהקמת מחנות העלייה, באיוש הספינות ובשילוחן לארץ-ישראל. בסוף 1946 יצאתי לפי הוראה של שאול אביגור לעזור לסניף ההעפלה בבלגיה ומשם לנמל מרסיי בצרפת, שם קיבלתי את הפיקוד על ספינת המעפילים "אולואה". את סיפורה המפורט של ה"אולואה" - שלימים תיקרא אניית

הגנה "חיים ארלוזורוב" - כתבתי בספר "הספינה אולואה". אך בקיצור אומר כי הספינה הזו, שהיתה בעבר אניית מלחמה אמריקנית, אוישה על-ידי מלחים יהודים מתנדבים מארצות הברית וכמה אנשי פלי"ם וכיניהם עוזי, ניסן ומירי. רב החובל היה גד הילב ועוזרו ארטור ברנסטיין. האלחוטאי היה גדעוני (מוסיק) וכן כמה מלחים ספרדים.

ה"אולואה" הגיעה לנמל טרלבורג בדרום שוודיה שם עלו עליה כ-700 מעפילים (רובם בנות ניצולות שואה), שמצאו מקלט בשוודיה בתוך המלחמה. משוודיה הפליגה האניה בראשית ינואר 1947 לנמל לה-הבר בצרפת ומשם יצאה ונקלעה לסערה נוראה במפרץ בסקיה. משם הגיעה הספינה לים התיכון, עגנה בנמלי אלג'יר, פליפול וסוסא ומשם יצאה למפרץ טרנטו באיטליה והעלתה עוד 700 מעפילים ועוד כמה אנשי פלי"ם ואנשי ה"חבורה", ביניהם אברום שטרן (שביט) ויחזקאל מעוז.

האולואה הגיעה בפברואר לחופי ארץ-ישראל, התגלתה על-ידי מטוס בריטי וכותרה בשש אניות מלחמה בריטיות. לאחר קרב מר עם הבריטים הועלתה הספינה על ידנו על שרטון מול חופי בת-גלים והמעפילים הובאו לנחתות והוגלו לקפריסין.

ה"אולואה" - היא "חיים ארלוזורוב" - עשתה את הדרך הארוכה ביותר בתולדות ההעפלה.

תעודת הכבוד בכל מבצעי ההעפלה מגיעה למעפילות ולמעפילים, שלאחר שנות המלחמה והשואה מצאו עוז בנפשם והתנדבו מרצונם לעלות על הספינות ולהלחם למען זכותם למולדת ולמדינה משלהם.

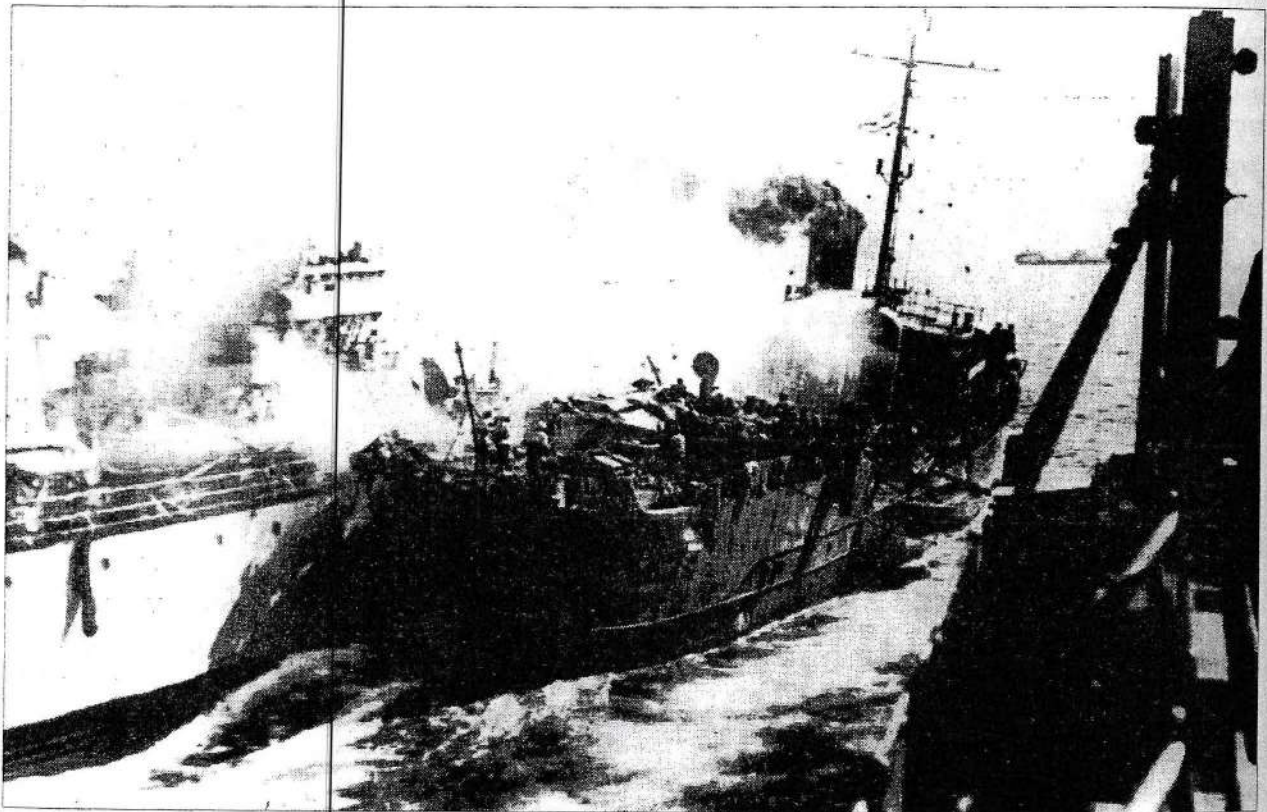
יש גם לציין כי לולא עזרתם של בני עמים זרים למבצע ההעפלה אי אפשר היה לבצע את הפעולות. לעזרנו היו לא רק ראשי שלטון בארצות המוצא של הספינות, אלא גם מלחים, דייגים, נהגים, אנשי מספנות וסתם אנשי "עמך", שנתנו לנו מקלט והושיטו לנו יד וכתף.

לי אישית יש "מזכרת" מההעפלה המלווה אותי זה למעלה מחמישים שנה והיא רעייתי טניה, אותה פגשתי על סיפון ספינת המעפילים "אולואה" בדרכנו משוודיה.

טניה (לבית צבי) היא ניצולת שואה. ילידת העיר קובנה בליטא. הוריה ואחיותיה נספו בשואה והיא ניצלה מהנאצים

במוסקבה. עבדתי מטעם מדינת ישראל באיראן ובניקרגואה, וכן בקורדיסטן ובמרוקו. במשך 14 שנים הייתי חבר-כנסת ושרתתי כמזכ"ל מפלגת העבודה. השתתפתי בפגישות ראשונות עם מנהיגים פלשתינאים. במשך עשרים השנים האחרונות אני עובד כמורה. לימדתי בעיירות פתוחה בגליל ובנגב והחל מ-1986 אני מקים את כפר הנוער ניצנה בגבול ישראל-מצרים.

בסוף המלחמה על-ידי ה"צלב האדום" השוודי. לאחר תקופת ההעפלה ותחילת מלחמת העצמאות השתתפתי בפריצת הדרך לירושלים ועם הקמת חיל-הים הצטרפתי אליו וסיימתי בדרגת סגן-אלוף בצה"ל. לאחר מכן עבדתי במשך שנים רבות בנושאי עליה וקליטה. הקימותי את מושב עולי קוצ'ין "נבטים - בנגב". עמדתי בראש מקימי חבל לכיש וערד. שרתתי בשגרירות ישראל

האוניה "חיים ארלוזורוב" במאבק נגד המשחתות הבריטיות

120.-

1023433

השערים פתוחים

אסופת זכרונות
העפלה 1945-1948

מהדורה שניה - מתוקנת ומעודכנת

לחיי
הספינות
שבדרך

1000